

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان
دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت
گروه پرستاری کودکان
نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

عنوان درس : پرستاری در اختلالات مادر و نوزاد	گروه آموزشی: پرستاری	
تعداد واحد: ۲ واحد نظری ۰/۵ واحد (۴ جلسه ۲ ساعته) نوزادان + ۱/۵ واحد (۱۲ جلسه ۲ ساعته) مادران	گروه مربوطه: پرستاری کودکان	
درس پیش نیاز: پرستاری بهداشت مادر و نوزاد	مدت زمان ارائه درس : ۲ ساعت در هر جلسه (سهشنبه ساعت ۱۵-۱۳)	
مقطع تحصیلی گروه هدف : ترم ۴ کارشناسی پرستاری	زمان شروع: سه شنبه ۱۴۰۳/۶/۲۰	
مشخصات استاد مسئول:		
نام و نام خانوادگی	رتبه	آدرس ایمیل
دکتر ملوک پورعلیزاده	دانشیار- دکتری تخصصی پرستاری	Pouralizadehm@gmail.com
مشخصات استادان همکار:		
نام و نام خانوادگی	رتبه	آدرس ایمیل
دکتر منا رهنوردی	استادیار- دکتری تخصصی بهداشت باروری	mona.rahnvardi@yahoo.com
دکتر صدیقه رضایی	استادیار- دکتری تخصصی بهداشت باروری	sedigherezaie65@yahoo.com

شرح درس:

این درس به منظور آشنایی دانشجویان با شناخت موارد غیر طبیعی و موقعیت های آسیب پذیر در مراحل مختلف باروری (دوران بارداری ، زایمان ، بعد از زایمان ، نوزادان)، بررسی و شناخت مادر و نوزاد در معرض خطر و کشف مشکلات بالقوه و بالفعل سلامتی آنان، کسب آگاهی در مورد اهمیت آموزش در پیشگیری از عوارض در موارد آسیب پذیری در مادر و نوزاد و به کارگیری مناسب تدابیر پرستاری در شرایط بحرانی، برای تطبیق خانواده با اینگونه موقعیت ها می باشد.

اهداف کلی درس:

در پایان این درس، دانشجو خواهد توانست موارد غیر طبیعی و موقعیت های آسیب پذیر در مراحل مختلف باروری (دوران بارداری، زایمان، بعد از زایمان، نوزادان) را شناخته و اقدامات پرستاری خاص مربوط به هر اختلال را توضیح دهد.

اهداف اختصاصی درس:

دانشجو در طی این دوره باید قادر باشد:

- نوزاد آسیب پذیر و مراقبتهای پرستاری مربوطه را توضیح دهد.
- هیپوگلیسمی در نوزادان و مراقبتهای پرستاری مربوطه را توضیح دهد
- سندرم دیسترس تنفسی و مراقبتهای پرستاری مربوطه را شرح دهد
- خفگی در نوزادان و نحوه احیاء نوزادان را شرح دهد.
- صدمات وارده به نوزاد (سفال همتوم، Boss زایمانی و ...) را توضیح دهد.
- موارد غیر طبیعی و آسیب پذیر در بارداری را شرح دهد.
- انواع اختلالات پرفشاری خون و راههای درمان آن ها در بارداری را شرح دهد.
- علل خونریزی های نیمه اول (حاملگی خارج رحمی، سقط، مول) و نیمه دوم (جفت سرراهی و دکولمان جفت) دوران بارداری را شرح داده و اقدامات مناسب جهت هر کدام را بیان کند.
- اختلالات حجم مایع آمنیوتیک را شرح داده و علل آن را بشناسد.
- بیماریهای داخلی و جراحی در بارداری (دیابت، بیماری قلبی، آنمی، بیماری کلیوی، گوارشی، بیماری عفونی و آمیزشی...) شناخته و اقدامات پرستاری در مورد هر کدام از آنها را شرح دهد.
- مادران باردار مبتلا به اختلالات لیبر و زایمان را شناسایی نموده و اقدام مناسب در هر مورد را شرح دهد.
- زنان در معرض زایمان پره ترم را شناسایی نموده و راههای پیشگیری و مراقبت از آن را بیان کند.
- مراقبت صحیح از مادران مبتلا به عوارض بعد از زایمان را شرح داده و اقدامات تشخیصی و پیشگیری از آن را بیان کند.
- مراقبت صحیح از مادران دارای حاملگی چندقلویی را شرح داده و عوارض و راههای پیشگیری از آنها را بشناسد.
- حاملگی پست ترم را شناسایی نموده و راههای درمان و مراقبت از آن را بیان کند.
- نوزاد دارای محدودیت رشد رحمی و عوارض آن را بشناسد و اقدامات لازم در مراقبت از مادران دارای نوزاد فوق را بیان کنند.
- زوجین دارای مشکلات ناباروری را شناسایی نموده و اقدامات لازم در زمینه مراقبت و پیشگیری و راههای درمان را بشناسند.
- اندیکاسیون های مرتبط با زایمان ابزاری (واکیوم فورسیپس) را بیان نموده و مراقبت پرستاری مربوط به آن را شرح دهند.

« تقویم درسی نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ »

جلسه	عنوان	استاد	زمان	روش تدریس	تاریخ شروع
۱	بارداری خارج رحمی و مراقبت های آن ناسازگاری خونی مادر و جنین	دکتر صدیقه رضایی	۱۳-۱۵ سه شنبه	سخنرانی بحث گروهی	۱۴۰۳/۶/۲۰
۲	بارداری چند قلبی و مراقبت های آن بارداری پست ترم	دکتر صدیقه رضایی	۱۳-۱۵ سه شنبه	سخنرانی بحث گروهی	۱۴۰۳/۶/۲۷
۳	بارداری مولار و مراقبت های آن	دکتر صدیقه رضایی	۱۳-۱۵ سه شنبه	آموزش راه دور	۱۴۰۳/۷/۳
۴	اختلال حجم مایع آمنیون زایمان ابزاری	دکتر صدیقه رضایی	۱۳-۱۵ سه شنبه	سخنرانی بحث گروهی	۱۴۰۳/۷/۱۰
۵	خونریزیهای بارداری و زایمانی زایمان و دیستوشی ها	دکتر صدیقه رضایی	۱۳-۱۵ سه شنبه	سخنرانی بحث گروهی	۱۴۰۳/۷/۱۷
۶	محدودیت رشد جنین و مراقبت های آن غربالگری تیروئید	دکتر صدیقه رضایی	۱۳-۱۵ سه شنبه	آموزش مجازی	۱۴۰۳/۷/۲۴
۷	انواع نوزادان آسیب پذیر و مراقبت های پرستاری آن	دکتر ملوک پورعلیزاده	۱۳-۱۵ سه شنبه	آموزش راه دور	۱۴۰۳/۸/۱
۸	سندرم دیسترس تنفسی نوزادی	دکتر ملوک پورعلیزاده	۱۳-۱۵ سه شنبه	سخنرانی بحث گروهی	۱۴۰۳/۸/۸
۹	آشنایی باصدمات وارده به نوزادحین تولد(شامل: صدمات جمجمه، اعصاب محیطی و مرکزی، انواع شکستگی و در رفتگی ها)	دکتر ملوک پورعلیزاده	۱۳-۱۵ سه شنبه	سخنرانی بحث گروهی، پرسش و پاسخ	۱۴۰۳/۸/۱۵
۱۰	- هیپوگلیسمی در نوزادان - خفگی واحیاء نوزادان	دکتر ملوک پورعلیزاده	۱۳-۱۵ سه شنبه	سخنرانی بحث گروهی، پرسش و پاسخ	۱۴۰۳/۸/۲۲
۱۱	سزارین و عفونت های بعد از زایمان، القا و تقویت لیبر با استفاده از تکنیسک های دارویی و غیردارویی و مراقبت های مربوطه	دکتر منا رهنوردی	۱۳-۱۵ سه شنبه	سخنرانی بحث گروهی، پرسش و پاسخ	۱۴۰۳/۸/۲۹
۱۲	بیماری دیابت در بارداری و پیشگیری از عوارض جنینی و نوزادی آن	دکتر منا رهنوردی	۱۳-۱۵ سه شنبه	آموزش مجازی	۱۴۰۳/۹/۶
۱۳	بیماری عفونی و آمیزشی، کلیوی در بارداری	دکتر منا رهنوردی	۱۳-۱۵ سه شنبه	سخنرانی بحث گروهی، پرسش و پاسخ	۱۴۰۳/۹/۱۳
۱۴	زایمان پره ترم و مراقبت های مربوطه در جهت پیشگیری و درمان	دکتر منا رهنوردی	۱۳-۱۵ سه شنبه	سخنرانی بحث گروهی، پرسش و پاسخ	۱۴۰۳/۹/۲۰

جلسه	عنوان	استاد	زمان	روش تدریس	
۱۵	وضعیت های پرخطر عوارض بارداری(فشارخون بارداری ،فشارخون مزمن، پره اکلامپسی ، اکلامپسی)	دکتر منا رهنوردی	۱۳-۱۵ سه شنبه	سخنرانی بحث گروهی، پرسش و پاسخ	۱۴۰۳/۹/۲۷
۱۶	بیماریهای قلبی، آنمی در دوران بارداری و مراقبت های مربوطه	دکتر منا رهنوردی	۱۳-۱۵ سه شنبه	سخنرانی بحث گروهی، پرسش و پاسخ	۱۴۰۳/۱۰/۴

منابع اصلی درس:

- ۱- بارداری و زایمان و بلیامز .کانینگهام، اف گری .آخرین چاپ
- ۲- مامایی وارنی، آخرین چاپ
- ۳- درسنامه مامایی مایلز، رینور، مورین دی، آخرین چاپ
- ۴- مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران (راهنمای خدمات داخل و خارج بیمارستانی)، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس اداره سلامت مادران
- ۵- راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و ارایه روشهای غیردارویی کاهش درد زایمان، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس اداره سلامت مادران
- ۶- راهنمای کشوری ارایه خدمات مامایی و زایمان، بیمارستان دوستدار مادر، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس اداره سلامت مادران
- ۷- بهرمن و کلیگمن ، نوزادان نلسون ۲۰۰۴، ترجمه ملکی و دیگران ،انتشارات اندیشه آور ،تهران: ۱۳۸۳
- ۸- گلوریا لیفر.درسنامه پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان لیفر.ترجمه مهناز سنجری، مهناز شوقی.نشر جامعه نگر، تهران: ۱۳۹۲.
- ۹- ضیغمی کاشانی ربابه، پرستاری بهداشت مادران و نوزادان، تهران: نشر جامعه نگر، فصل اول تا چهاردهم، ۱۳۹۹.
- ۱۰- پرستاری بهداشت مادرو نوزاد. قاضی جهانی، بهرام؛ صلاح زهی، هدایت الله؛ خجسته، فرنوش؛ نظر پور، سیما. چاپ اول، تهران: انتشارات گلبن. ۱۴۰۰.
- ۱۱- ذولفقاری، میترا؛ اسدی نوقابی، احمد علی. پرستاری بهداشت مادرو نوزاد. انتشارات بشری. چاپ یازدهم، تهران: انتشارات بشری، ۱۴۰۱.

۱. Hansen AR, Stark AR, Eichenwald EC, Martin CR. Cloherty and Stark's Manual of Neonatal Care. Ninth edition. Philadelphia, Wolters Kluwer. ۲۰۲۳

۲. Tappero EP, Honeyfield ME. Physical assessment of newborn. New York. Springer Publishing Company, ۲۰۱۹.

۳. McKinney ES, James SR., Murray Sh S, Nelson K, Ashwill J. Materna Child Nursing. Sixth Edition. Canada. Elsevier. ۲۰۲۲.

۴. Murray Sh S, McKinney ES, Holub KSh, Jones R. Foundations of Maternal-newborn and Women's Health Nursing. Elsevier. ۲۰۲۳

۵. Leifer, Maternity Nursing. An Introduction Text. ۱۹th ed.

۶. Lowder milk D.L., Shanon & Perry, Maternity & Women's Health Care

۷. Charles R.B. Becman, Frank W, Ling Roger P. Smith, Barbara M, Obstetrics & Gynecology.

تکالیف و پروژه ها:

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	مهلت پاسخ دانشجویان	فیدبک مدرس	هدف از ارائه تکلیف
۱	تکالیف کلاسی - پرسش و پاسخ - کوئیز کلاسی (ارزشیابی تکوینی)	تمرینهای مربوط به جلسات درس	حداکثر تا ۱۵ دی ماه ۱۴۰۳	حضور و در سامانه سمالایو	تکمیل یادگیری دانشجویان، یادگیری عمیق همراه تفکر انتقادی

نحوه ارزشیابی دانشجو و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

الف) در طول ترم (ب) پایان دوره

تاریخ	نمره / درصد	روش ارائه	روش ارزشیابی
در ابتدای هر جلسه	-	حضور	کوئیز کلاسی (ارزشیابی تشخیصی)
طبق برنامه آزمونها	۱۸ نمره (۹۰٪)	حضور	امتحان میان ترم (ارزشیابی تکوینی) و پایان ترم (ارزشیابی تراکمی)
در طول ترم	۱ نمره (۵٪)	بارگذاری در سامانه سمالایو	تکالیف کلاسی - پرسش و پاسخ - کوئیز کلاسی (ارزشیابی تکوینی)
در طی ترم	۱ نمره (۵٪)	-	حضور در کلاس و مشارکت فعال
۲۰ نمره (۱۰۰٪)			جمع نمره

مقررات و انتظارات از دانشجویان / شرکت کنندگان:

هر دانشجو / شرکت کننده طی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

- ✓ رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی
- ✓ اخذ موضوعات درسی و محتوای درس
- ✓ مطالعه محتوای آموزشی
- ✓ ارائه به موقع تکالیف محول شده
- ✓ حضور و شرکت فعال در کلاس
- ✓ شرکت در پرسش و پاسخ و تمرین ها و آزمونهای کلاسی
- ✓ شرکت در آزمون پایان ترم